

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Knuutinen Sari
Laitinen Pertti

**Hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakson
kehittämishanke**
Tapaustutkimus Pelastusopiston opintojen suunnittelusta

Työn ohjaaja Harri Kukkonen
Kuopio 11/2011

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Opettajankoulutuksen kehittämishanke

Knuutinen, Sari; Laitinen, Pertti
Hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakson kehittämishanke
Tapaustutkimus Pelastusopiston opintojen suunnittelusta
38 sivua + 8 liitesivua
Marraskuu 2011
Työn ohjaaja Harri Kukkonen

TIIVISTELMÄ

Tämä kehittämishanke on osa Tampereen ammatillisen opettajankoulutuksen opintoja. Hankkeen toteuttajista Sari Knuutinen toimii tällä hetkellä tuntiopettajana Pelastusopistolla (PeO) oman työnsä ohella. Pertti Laitinen työskentelee vakituisena ensihoidon opettajana PeO:lla.

Kehittämishankkeessa on tarkasteltu suppeaa opintojakson osaa *Hätäkeskus toiminnan perusteet*. Kyseistä osaa on käytetty tapauksena (case study), jolla PeO:n opetuksen suunnittelua on tarkasteltu. Hätäkeskuksissa suoritettava työ liittyy olennaisesti sairaalan ulkopuolisen ensihoidon ja pelastustoiminnan henkilöstön päivittäisiin tehtäviin. Opetuksen suunnittelu PeO:lla on toteutettu opintojakso perustaisesti. Kehittämishankkeen kohteena olevassa opintojakson osassa nähtiin olevan elementtejä, jotka soveltuisivat toteutettavaksi muun opetuksen yhteydessä. PeO:lta kehittämishankkeeseen osallistui kolme hätäkeskusopetusyksikön opettajaa. He ja kehittämishankkeen toteuttajat muodostivat ohjausryhmän, jonka kokouksiin toteuttajat nostivat teemoja keskusteltavaksi. Osana kehityshanketta Alipääallystökurssille 32 ja Pelastaja kursseille 74 ja 75 toteutettiin kysely, jossa heitä tiedusteltiin mielipiteitä opintojakson toteutuksesta sekä asenteestaan hätäkeskustoimintaan. Kyselyn tuloksista nostettiin teemoja ohjausryhmätyöskentelyyn.

Kehittämishankkeen tuloksena esitettiin viisi laajempaa kokonaisuutta. Nämä ovat: 1. PeO:n opetussuunnittelussa käytettävä malli, 2. Simulaatio-opetuksen kehittäminen, 3. Toteutussuunnitelmien tarkentaminen, 4. Opintojakson ajankohta ja 5. Opettajien yhteistoiminnan lisääminen. Näitä kokonaisuuksia hankkeessa on tarkasteltu SWOT-analyysillä niin että nykytilan kuvaus sisältyy *Vahvuuksiin* ja *Heikkouksiin* ja kehitysehdotuksiin liittyvät *Mahdollisuudet* ja *Uhat* on esitetty kyseisissä taulukoissa alinamaisina.

Asiasanat: suunnittelu, opintojakso, hätäkeskus

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	5
2	Opetussuunnitelmallit.....	6
2.1	Toteuttamissuunnitelma.....	7
2.2	Tuntisuunnitelma.....	9
3	Hätäkeskusopetus-yksikkö.....	11
3.1	Opintojakson sisältöön vaikuttavia tekijöitä.....	11
3.2	Hätäkeskuslaitoksen ja viranomaisyhteistyön kehittäminen.....	12
3.3	Viranomaisradioverkko - VIRVE.....	13
4	Hätäkeskustoiminnan perusteet alipäällystön koulutusohjelmassa.....	15
4.1	Alipäällystön koulutusohjelma opetussuunnitelma AP 32.....	16
4.2	Hätäkeskustoiminnan perusteet pelastajan koulutusohjelmassa.....	17
4.3	Pelastajan koulutusohjelma opetussuunnitelma Pe 72-77.....	17
5	Kehittämishanke.....	19
5.1	Kehittämishankkeen liittyminen opettajakoulutukseen.....	19
5.2	Kehittämishankkeen resurssit, aikataulu ja toteutus.....	20
6	Hankkeen tulokset ja kysely.....	21
6.1	Kehitysehdotukset.....	25
6.2	Kehitysehdotusten tarkastelua SWOT-analyysillä.....	26
7	Pohdinta.....	35
	Lähteet.....	37
	Liitteet.....	39

Kuvat

Kuva1. Kehittämishankkeen eteneminen	21
--	----

Taulukot

Taulukko 1. Ristiintaulukointi. Tunnen hätäkeskuksen operatiivisen salihenkilöstön toimenkuvat	23
Taulukko 2. Ristiintaulukointi. Tunnen hätäkeskuksen operatiivisen salihenkilöstön toimenkuvat	23
Taulukko 3. 1.PeO:n opetussuunnittelussa käytettävä malli	27
Taulukko 4. 2. Simulaatio-opetuksen kehittäminen, opetuksen seuraaminen hätäkeskus-simulaatio luokassa.	28
Taulukko 5. 2. Simulaatio-opetuksen kehittäminen, loppusota- yhteistoiminta harjoitukset	29
Taulukko 6. 3. Toteutussuunnitelmien tarkentaminen	31
Taulukko 7. 4. Opintojakson ajankohta	32
Taulukko 8. 5. Opettajien yhteistoiminnan lisääminen	33

1 Johdanto

Kehittämishankkeen aiheen valinnan takana on halu syventää tietämystä opetuksen suunnittelusta oppilaitostasolla. Kehittämishankkeen myötä tutustuimme opetussuunnitelman ja tuntisuunnitelman laatimiseen sekä toteuttamiseen käytännössä. Opetussuunnitelma on opetuksen punainen lanka. Alasta kiinnostuneet tutustuvat mahdolliseen tulevaan ammattiin myös opetussuunnitelman sisällön kautta. Opetussuunnitelmasta löytyvät mm. opistojaksojen tavoitteet, opinnoissa vaadittava kirjallisuus, ydinsisällöt sekä arvioinnin periaatteet.

Opetussuunnitelman laatimisessa tulee ottaa huomioon mm. asioiden ymmärrettävyys, sekä niiden toteuttamiskelpoisuus opetuksessa. Oppilaitoksen velvollisuus on noudattaa opetussuunnitelman sisältöä opetuksessa ja tukea näin opiskelijoiden valmistumista vaativiin ammatteihin. Kehittämishankkeen aiheeksi valittiin Pelastusopistolla pelastaja- ja alipäällystö opiskelijoiden opetussuunnitelmasta *Viestinnän opintojakson* osa *Hätäkeskustoiminnan perusteet*, useasta eri syystä. Ensinnäkin opintojakson osaa käytettiin tapauksena, jonka avulla pyrittiin kartoittamaan ja etsimään mahdollisia uusia näkökulmia opetuksen suunnitteluun PeO:lla. Toisaalta taustalla oli kiinnostus mm. siitä, voitaisiinko hätäkeskustoiminnan opetusta lisätä muiden oppiaineiden tunneille sekä opetuksen sisällön tarkasteleminen että opetuskokonaisuuden irrottaminen omaksi opintojaksoksi ja opiskelijoiden kiinnostus hätäkeskustoimintaa kohtaan.

Hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakso on lyhyt kokonaisuus, jossa opiskelijalle selviää mm. hätäkeskuksen tehtävät hätäkeskuslain- ja asetuksen kautta, hätäkeskuksen henkilöstön tehtävät painottuen operatiiviseen henkilöstöön, hätäkeskuspäivystäjän toimintaa ohjaavat viranomaisten ohjeet, hätäpuhelun riskinarvio. Hätäkeskustoiminta on muuttunut viimeisen kymmenen vuoden aikana paljon ja sen myötä hätäkeskusten ja viranomaisten yhteistyö on kehittynyt eteenpäin. Edessä on paljon uusia muutoksia ja oppilaitoksen tulee olla valmistautunut tulevaan, opiskelijan tulee valmistua ajantasaisilla tiedoilla ja taidoilla vaatimaan turvallisuusalan ammattiin.

2 Opetussuunnittelumallit

Opetussuunnitelmat voidaan luokitella niiden rakenteellisten ominaisuuksien mukaan. Perinteisin opetussuunnittelumalli on oppiainejakoinen, opintojaksopohjainen malli. Tässä mallissa tutkintoon liittyvät opinnot kuvataan oppiaineittain kursseina. Tällöin opinto-oppaassa on yleensä kurssien sisältökuvaukset tai pelkästään vain niiden otsakkeet. (Karjalainen 2003, 50) Pelastusopistolla opetuksen suunnittelu on toteutettu opintojaksoperustaisesti tutkinnoittain (vrt. PeO, 2011, Alipääallystön koulutusohjelma opetus-suunnitelma AP33 ja Pelastajan koulutusohjelma Pe 72 -77).

Moduulimallista puhutaan silloin kun opinnot koostuvat yhtenäisistä joko pakollisista tai valinnaisista osakokonaisuuksista. Moduuli mallin sanotaan olevan pedagogiselta tasoltaan opintojaksoperustaista suunnittelua tasokkaampi. Tätä perustellaan sillä, että oppijan on helpompi hahmottaa minkälaisista kokonaisuuksista opinnot muodostuvat ja näin heidän on helpompaa liittää jaksot lopulliseen tavoitteeseen. Moduuleille on hyvä asettaa toivottava suoritusjärjestys. Selkeää rajaa moduulin laajuudelle on vaikea asettaa, mutta moduuliin olisi hyvä kuulua ainakin kaksi kurssia. Blokkimalli on hyviin samankaltainen kuin moduulimalli. Ideana tässä mallissa on tehdä yhden lukukauden opinnoista kiinteä kokonaisuus (moduuli), joka suoritetaan ohjatusti. (Karjalainen 2003, 51, 53).

Juonneopetusmallissa puolestaan opintokokonaisuuksia ei suunnitella yksittäisinä opintojaksoina, vaan läpi koko tutkinnon kulkevana ydinkokonaisuuksina. Juonemallia on käytetty erityisesti ongelmakeskeisessä opetuksessa, jolloin juonteet kuvataan ongelmina. Tästä mallista on käytetty myös nimitystä matriisiopetussuunnitelma. Opetuksen juonteet saattavat jatkua läpi koko tutkinnon tai ne voivat olla lyhyempiä. (Karjalainen 2003, 52 - 53).

Yllä olevia malleja voidaan käyttää joko puhtaasti - ainoastaan yhtä mallia - tai niitä voidaan yhdistellä eri tavoin. Yllä on käsitelty lähinnä sitä kuinka opetettavaa asiaa jäsennetään, ei sitä mikä on itse opetettava - opittava - asia. Ydinainesanalyysi on keino, jolla tarkastellaan opetettavan aineen sisäistä rakennetta. Siinä jäsennetään ja suhteutetaan vaadittavat tiedot, taidot ja käytettävissä oleva aika. Näin ne liittyvät

parhaalla mahdollisella tavalla tutkintovaatimukseen ja opetussuunnitelmaan. Analyysissa opetettavat asiat jaotellaan kolmeen ryhmään: ydinainekseen, täydentävään tietämykseen ja erityistietämykseen. (Nevgi ja Lindblom-Yläne 2003, 241)

*"Ydinaines kattaa keskeiset tiedot ja taidot, joiden hallitseminen on välttämätöntä uusien tietojen omaksumisen kannalta. ydinainekseen ei yleensä sisälly yksittäisiä faktoja. Se sisältää teorioita, malleja ja periaatteita. Ydinainekseen esittämisen ja omaksumiseen pitäisi käyttää kurssin työajasta suurin osa. Kaikkien opiskelijoiden tulisi hallita ydinaines. **Täydentävä tietämys** on teorioiden, mallien ja periaatteiden yksityiskohtaisia laajennuksia, jotka toisinaan voivat olla tarpeellisia mutta joita ei aika- ja oppimisresurssien rajallisuuden takia painoteta eikä painoteta ydinainekseen oppimisen kustannuksella. Erityistietämys on tietoa, joka toimii ydinainekseen ja täydentävän tietämyksen yksityiskohtina. Sillä on harvoin käyttöarvoa perusasioiden omaksumisen kannalta, minkä vuoksi se on oppijan harrastuneisuuden ja erikoistumisen varassa."* (Nevgi Anne ja Lindblom-Yläne Sari 2003, 241)

2.1 Toteuttamissuunnitelma

Näillä sanoin kuvataan toteutussuunnitelmassa Pelastusopiston alipäällystön koulutusohjelman opetussuunnitelmassa:

"Toteuttamissuunnitelma – opetussuunnitelmassa kuvatus opintojakson toteuttamiseksi laadittu suunnitelma, jonka tekee opintojakson vastuopettaja. Toteuttamissuunnitelmassa täsmennetään mm.

- *opintojakson tavoitteet*
- *keskeinen asiasisältö*
- *lähiopetuksen ja itsenäisen opiskelun välinen suhde tunteina määriteltynä*
- *lähiopetuksen aikataulu; kouluttajien välinen työnjako*
- *vaadittavat suoritukset*
- *lähiopetuksen läsnäolovelvoitteen seuranta; poissaolojen seuraamusten määrittely*
- *kirjallisiin kokeisiin tuleva opiskeltava aineisto*

- käytännön kokeet
- arviointiperusteet.”

Opintojakson vastuuopettaja esittelee toteuttamissuunnitelman opiskelijoille ensimmäisellä kokoontumiskerralla. (PeO, 2011, Alipäällystön koulutusohjelma opetus-suunnitelma AP33.)

Toteuttamissuunnitelman avulla saadaan hyvä pohja opintojakson opetuksen suunnittelulle. Samalla opiskelijat ja opettajat tietävät mitä minäkin päivänä on suunniteltu opetettavaksi. Kuitenkin on huomioitava, että kyseessä on suunnitelma ja muutoksia saattaa tulla hyvinkin lyhyellä aikavälillä. Toteutussuunnitelmasta on hyötyä myös silloin, kun opettaja on estynyt tulemaan opetukseen, tuuraava opettaja voi tarkistaa mitä aiheita on seuraaville oppitunneille suunniteltu ja tarvittaessa voidaan tehdä nopeitakin muutoksia opetuksen sisältöön. Samalla poistuu päällekkäisten asioiden opettaminen. Hyvin suunnitellun toteutussuunnitelman avulla on opintokokonaisuuden kehittäminen helpompaa. Nähdään kuinka paljon aikaa kukin aihealue vie ja näin voidaan sisältöä tiivistää, kehittää kuitenkin kokonaisuuden käsitteleminen varsinkin rajallisella tuntimäärällä on opettajalle haasteellinen tehtävä. Alipäällystö opiskelijoilla on taustalla työkokemusta ja tämä tuo omalta osaltaan haasteen myös opetukseen. Eripuolilta Suomea tulevat opiskelijat tekevän hyvinkin poikkeavissa työympäristöissä työtä ja tämä on rikkaus mutta myös haaste opetukseen, oppitunneille herää paljon kysymyksiä ja keskustelua, mutta aikaa kysymysten käsittelylle on niukasti. Toteutussuunnitelmiin on vaihtelevalla tarkkuudella kirjattu yksittäisten oppituntien sisällöt.

Jo vuonna 1994 ilmestyneessä kirjassaan Yrjö Engström kuvaa kuinka oppimista edistäisi jos oppimistavoitteissa kuvattaisiin sisällön osalta ne periaatteet ja rakenteet, joiden ymmärtäminen tuottaa toivotun loppusuoritteen. On hyödyllistä jos oppija voi jo alkuvaiheessa tiedostaa, mitkä seikat ovat oppimisen kannalta keskeisiä - mihin oppimisella pyritään. (Engström 1994, 73.) PeO:n toteuttamissuunnitelmat toteuttavat Yrjö Engeströmin ajatusta opittavan asian tavoitteiden ja keskeisen sisällön merkityksestä.

2.2 Tuntisuunnitelma

Toteutussuunnitelma jaetaan tuntisuunnitelmaan, jonka laatii yleensä oppitunnin pitävä opettaja. Suunnitelma rakentuu mm. seuraavista aiheista; opiskelijoiden oppimistavoite, aiheen sisällön pääkohdat, opetusmenetelmä, kuvauksen ja perustelut valinnalle, havainnollistaminen, ajoitus, tunnin eteneminen, opetustilan fyysinen järjestely. Tuntisuunnitelma on jokaisen opettaja työväline tasalaatuisen ja eteenpäin suuntautuvaan opetukseen.

”Opettaja valitsee ja jäsentää opittavan sisällön. Hän nostaa siitä esille keskeiset periaatteet ja muovaa sen toimivaksi kokovaisuudeksi. Lisäksi hän varmistaa, että opiskelu etenee suunnitellulla tavalla johdonmukaisesti ja että siitä tulee täydellinen, kaikki osatekijät kattava prosessi. Hän valitsee opetusmenetelmät. Opettaminen ei ole pelkkää esiintymistä yleisölle tai välitöntä vuorovaikutusta oppilaiden kanssa. Siihen kuuluvat:

- *oppimistavoitteiden ja oppisisällön valinta ja jäsentäminen,*
- *opetus-oppimisprosessin etenemisen ja opetusmenetelmien suunnittelu, työn organisointi sekä*
- *välitön vuorovaikutus oppilaiden kanssa eli opiskelun johtaminen.*

Hyvän opetuksen perustana on riittävän syvällinen näkemys ja tieto

- *opetettavasta asiasisällöstä, sen alkuperästä, rakenteesta ja sovelluksista,*
- *itse opetus-oppimisprosessin lainmukaisuuksista ja etenemisestä sekä*
- *oppilaiden toiminnasta ja aikaisemmasta tietorakenteesta.”* (Engeström 1994, 62-64.)

Hyvin rakennetun tuntisuunnitelman avulla opettajan on helppo pitää kiinni oppitunnin kulusta, aiheesta pysymisestä sekä ajan kuluttamisesta. Opintokokonaisuuden hallitsemisen kannalta tuntisuunnitelman järjestelmällinen käyttäminen on eduksi. Tärkeää on rytmittää opetuksen sisältö niin, että oppitunnista tulee yksi kokonaisuus. Keskusteluille tulisi pystyä varaamaan aikaa, mikä tuo omat haasteet oppituntien rajallisen määränkin vuoksi. Hyvin laaditun tuntisuunnitelman pohjalta on opetuksen kehittäminen helpompaa. Opettaja voi arvioida aiheeseen kuluvan ajan ja kehittää

opetuksen sisältöä niin, että oppitunnista tulee ehjä kokonaisuus. Toki aina suunnitelmat eivät toteudu sellaisinaan, muuttuvat tekijät muovaavat tunteja. Opettajan on pidettävä opetuksen punainen lanka käsissään koko opintokokonaisuuden ajan ja päätettävä, mitä asioita käydään tunnilla ja mitkä asiat jäävät itsenäiseen opiskeluun (vrt. Ydinaines Nevgi ja Lindblom-Ylänne 2003, 241).

”Aihekokonaisuuksien sisältämistä teoreettisista oivalluksista muodostuu opetuksen juoni sen punainen lanka. Aihekokonaisuus ja sen ytimessä oleva oivallus on kuin rengas ketjussa. Myös koko ketjuun pätee vaatimus täydellisestä oppimisesta. Jokaisella aihekokonaisuudella on siinä oma tehtävänsä. Jokin aihekokonaisuus vasta motivoi ja orientoi oppilaita koko oppiaineeseen tai kurssiin, toinen taas palvelee ensi sijassa ulkoistamista, tiedon soveltamista käytäntöön (Engeström 1994, 114.)

3 Hätäkeskusopetus-yksikkö

Pelastusopisto on sisäasiainministeriön alainen oppilaitos, joka vastaa pelastustoimen ja hätäkeskusten henkilöstön ammatillisesta koulutuksesta, normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumiseen tähtäävästä koulutuksesta sekä kansainvälisiin siviilikriisinhallintatehtäviin valmentavasta koulutuksesta. Koulutustehtävän ohella Pelastusopisto huolehtii osaltaan pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnasta. Lisäksi Pelastusopisto vastaa pelastustoimen toimenpiderekisterin (PRONTO) ylläpidosta ja ylläpitää pelastusalan keskuskirjastoa. (Laki ja asetus Pelastusopistosta.)

Hätäkeskusopetus- yksikössä työskentelee tällä hetkellä 10 opettajaa, joista 4 vanhemman opettajan ja 6 opettajan virassa. Hätäkeskussimulaatio harjoituksissa käy useita hätäkeskuspäivystäjinä tai hätäkeskuksen vuoromestareina työskenteleviä tuntiopettajia. Tällä hetkellä pelastusopistolla on koulutuksessa 69 hätäkeskuspäivystäjä opiskelijaa. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä poliisiammattikorkeakoulun, hätäkeskusuksikön sekä hätäkeskusten kanssa toiminnan ja kouluttamisen kehittämiseksi. Hätäkeskusopetus-yksikön opetusalueeseen kuuluu pelastaja, alipäällystö ja päällystö opiskelijoiden hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakso sekä viestiliikenne opetus. Opintojakso löytyy osana riskienhallinta ja viestiliikenne kokonaisuutta, pelastustoimen johtamista sekä viestiliikenne ja viestinnän perusteet opintojaksoja.

Seuraavissa kolmessa alaluvussa taustoitamme ja kerromme Hätäkeskuslaitoksessa olevista muutosprosesseista, joilla kaikilla on omat vaikutuksensa kehityshankkeen kohteena olevaan opetusjakson osaan. Laitoksessa käynnissä olevien hankkeiden tavoitteet ovat asetettu, mutta se kuinka ne juurtuvat osaksi jokapäiväistä toimintaa jää nähtäväksi tulevaisuudessa.

3.1 Opintojakson sisältöön vaikuttavia tekijöitä

Suomessa toteutettiin valtakunnallinen hätäkeskusuudistus vuosina 2001-2005.

Uudistuksessa aiemmin toisistaan erillään toimineet pelastustoimen kunnalliset hätäkeskukset ja poliisin hälytyskeskukset yhdistettiin valtion ylläpitämiksi 15 hätäkeskukseksi. Valtioneuvosto päätti 21.1.2010 Suomen jakamisesta kuuteen hätäkeskusalueeseen. Hätäkeskusten uusi aluejako linjattiin vastamaan väestön ja viranomaisten palvelutaso-odotuksia. Hätäkeskuslaitos tuottaa hätäkeskuspalvelut koko Suomessa Ahvenenmaata lukuun ottamatta. Hätäkeskuslaitos on sisäasiainministeriön alainen virasto, jota sisäasiainministeriö tulosohjaa yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Hätäkeskuslaitoksen toimintamalli on kansainvälisesti tarkasteltuna ainutlaatuinen. Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä on eri puolilla maata ottaa vastaan pelastus-, poliisi-, sosiaali- ja terveystoimen toimialaan kuuluvia hätäilmoituksia sekä muita ihmisten, ympäristön ja omaisuuden turvallisuuteen liittyviä ilmoituksia sekä välittää ne edelleen auttaville eri viranomaisille ja yhteistyökumppaneille. Hätänumerona Suomessa toimii tuttu 112, jota käytetään myös muualla Euroopassa.

Hätäkeskuslaki- ja asetus sekä viranomaisten laatimat hätäpuhelunkäsittelyyn liittyvät ohjeet ja muut ohjeet määrittävät ja ohjaavat hätäkeskuksen toimintaa (Laki ja Asetus Hätäkeskustoiminnasta). Viranomaisyhteistyö ja viestiliikenne- ja tukitoimet ovat osa jokapäiväistä hätäkeskuksen toimintaa. Koulutuksessa otetaan huomioon myös hätäkeskuksen johtosuhteet, tehtävät ja käydään läpi toiminnan tunnuslukuja valtakunnallisesti. Hätäpuhelun riskinarviointiin liittyvässä opetuksessa käytetään mukana hätäpuhelutallenteita sekä viranomaisten laatimia hälytys- ja riskiarvio-ohjeita.

3.2 Hätäkeskuslaitoksen ja viranomaisyhteistyön kehittäminen

Hätäkeskuksessa on käynnissä sisäasiainministeriön päätöksen mukainen strateginen muutos- ja kehittämishanke (HAKMU). Hankkeen päätavoitteeksi asetettiin uuden johtamis- ja hallintomallin suunnittelu siten, että vuoden 2015 loppuun mennessä Hätäkeskuslaitos olisi siirtynyt uuteen hallinto- ja johtamisrakenteeseen sekä operatiiviseen toimintamalliin.

Vuonna 2008 käynnistyneen Hätäkeskuslaitoksen hätäkeskustoiminnan ja tietotekniikan kehittämishankkeen eli TOTI-hankkeen tavoitteena on parantaa hätäkeskusten toimintaa ja viranomaisyhteistyötä ja sitä kautta kansalaisten turvallisuuspalveluja. Hankkeen toinen vaihe TOTI2 sijoittui aikavälille 1.1.2010 - 30.6.2011. Tässä vaiheessa tullaan Sisäasiainministeriön päätöksen mukaisesti toteuttamaan 112-toimintaan osallistuvien viranomaisten yhteisen kenttäjärjestelmän vaatimusmäärittelyprojekti (KEJO). Kyseessä on Hätäkeskuslaitoksen ja hätäkeskusten palveluita käyttävien viranomaisten yhteistyönä laadittava kenttäjärjestelmä, joka tulisi osaksi yhtenäistä tapahtumankäsittelyjärjestelmää. Sovellus tulisi tukemaan kunkin viranomaisen kenttätoimintaa huomioiden viranomaiskohtaiset tiedonsaantitarpeet ja erityispiirteet. Pelastuslaitosten päätoiminen edustaja hankkeessa on erikoisasiantuntija Lari Jaakkola. Lauri Jaakkola toteaa Pelastustieto lehden 4/2011 numerossa;

”Pelastustoimen ohjeessa on pyritty säilyttämään mahdollisimman paljon vanhaa ja tuttua, mutta siinä on myös paljon uutta ja opittavaa. Yhtä aikaa tapahtuva puheryhmä uudistus asettaa melkoisia koulutuksellisia haasteita pelastustoimelle lähivuosina, mutta toisaalta näin ollaan valmiimpia tuleviin, toimintaympäristön vaatimiin uudistuksiin.”

3.3 Viranomaisradioverkko - VIRVE

Hätäkeskusuudistuksen myötä toinen suuri uudistus hätäkeskusten ja viranomaisten välillä on ollut viestinnän kehittyminen. Suomen Erillisverkot Oy operoi maailman ensimmäistä valtakunnallista ja viranomaisten yhteistyössä olevaa Tetra-radioverkkoa Virveä. Tämän myötä radioliikenne on digitaalista, viranomaiset voivat mm. keskustella tehtävistä omilla yhteisillä toimintapuheryhmillä, liikennemahdollisuuksia on huomattavasti enemmän ja liikenne on salattua.

Viranomaisradioverkon eli Virven aloittamisen myötä viranomaisviestintä on tehokkaampaa, viranomaisorganisaatiot ovat muuttuneet, ja käyttäminen on kustannustehokasta sekä radiotaajuuksia käytetään tehokkaammin hyväksi toiminnassa.

Sisäasiainministeriön Pelastusosasto asetti 1.3.2010 Häätäkeskusten ja viranomaisten välisen viestiliikenteen ja VIRVE-puheryhmä käytäntöjen kehittämisen työryhmän (VIPU-työryhmä) toimikaudeksi 1.3.2010 - 15.1.2011. Työryhmän tehtävänä on ollut selvittää häätäkeskusuudistuksen aiheuttamat muutostarpeet häätäkeskusten ja viranomaisten väliseen viestiliikenteeseen käytettäviin VIRVE-puheryhmiin sekä suunnitella tarvittavat muutokset ja niiden toimeenpano, selvittää viranomaisyhteistoimintapuheryhmien muutostarpeet sekä suunnitella tarvittavat muutoksen ja niiden toimeenpano sekä laatia yleisohjeet edellä tarkoitettujen puheryhmien käytöstä. Työryhmän esityksen mukaiset valmistelut muutosten käytäntöön viemiseksi viranomaisten ja häätäkeskusten taholta on aloitettu.

Muuttuva viranomaisyhteistyö tuo mukanaan myös muutostarpeita viestiliikenteen opetukseen. Häätäkeskus seuraa ja ohjaa puheryhmien käyttöä. Kehittyvän viranomaisyhteistyön avulla saavutetaan myös turvallisuutta niin kansalaisille kuin vaativaa työtä tekeville viranomaisillekin. Viranomaisten viestinnässä on tärkeää mm. tehtävän hoitamisen kannalta oikeiden puheryhmien käyttäminen, tietojen ajantasainen välittäminen, selkeä puhekieli, sekä tietojen paikkaansa pitävyys. Toiminnan kannalta on tärkeää oida toimia oikein myös häiriö- ja poikkeustilanteissa. Näitä asioita käydään läpi viestinnän ja häätäkeskustoiminnan perusteet opintojaksoissa.

4 Hätäkeskustoiminnan perusteet alipäällystön koulutusohjelmassa

Hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakso koostuu 4h teoria opetusta ja 4h vierailusta Pohjois-Savon hätäkeskuksessa. Teoriatunneilla käsitellään pelastustoiminnan johtosuhteita, tehtäviä ja hätäkeskusalueita. Hätäkeskuksen operatiivisesta toiminnasta käydään läpi mm. hätäkeskuksen toimintaa tunnuslukujen muodossa, ohjeistuksia, hätäkeskuslaki- ja asetusta, hätäkeskuksen salitoimintaa ja sen eri rooleja ja pelastustoimen tehtävien riskinarviointia. Lisäksi käsitellään pelastustoimen kannalta toimintaa häiriötilanteissa mm. kun hälytykset eivät mene perille ja muita esille nousevia poikkeustilanteita. Alipäällystö opiskelijoilla on työkokemusta taustalla ja keskustelun kautta päästään pureutumaan kriittisiin tilanteisiin.

Pohjois-Savon hätäkeskukseen suuntautuvalla vierailulla opiskelijoille avautuu mahdollisuus päästä tutustumaan konkreettisesti hätäkeskuksen tiloihin ja toimintaan. Talon esittelyssä on otettu huomioon lähestyminen pelastustoimen kannalta sillä mm. hätäkeskuksen rakenteelliset ratkaisut ovat poikkeuksellisia. Tutustumiskäynnillä käsitellään hätäkeskuksen aluetta, toiminnan esittelyä, hätäkeskuksen ja pelastustoimen välistä yhteistyötä, moniviranomaisyhteistyötä sekä operatiivista ohjeistusta pelastustoimen näkökulmasta.

Alipäällystön AP 32 koulutusohjelman opetussuunnitelmassa sekä pelastajan koulutusohjelmassa Pe 72-77 kuvataan opintojaksoa, lähiopetusta, itsenäistä opiskelua ja opintopisteettä seuraavalla tavalla:

”Opintojakso – opintojen ja opetuksen sisällöllinen ja rakenteellinen perusyksikkö, jonka tavoitteet on määritelty tässä opetussuunnitelmassa. Opintojakso rakentuu lähiopetuksesta ja itsenäisistä opinnoista ja sen laajuus ilmoitetaan opintopisteinä. Näiden välinen määrällinen suhde näkyy opintojakson toteuttamissuunnitelmasta ja se vaihtelee opintojaksokohtaisesti lähes kokonaan lähiopetukseen keskittyvästä opintojaksosta sellaiseen, jossa itsenäisten opintojen määrä on huomattava.

***Lähiopetus** - se osa opintojakson opinnoista, joka merkitään lukujärjestykseen ja joka pidetään lukujärjestykseen merkittynä aikana. Lähiopetusta ovat esim. oppitunnit, seminaarit, opintokäynnit, simulaatio-opetus, muodolliset ja sovelletut harjoitukset harjoitusalueella sekä kokeet ja tentit. Lukujärjestykseen*

merkityn lähiopetukseen siirtäminen itsenäisiksi opinnoiksi ei ole ilman painavaa syytä sallittua.

Itsenäinen opiskelu - se osa opintojakson opinnoista, jonka opiskelija suorittaa lähiopetuksen ulkopuolella hänelle soveltuvassa paikassa ja valitsemanaan aikana. Itsenäisissä opinnoissa opiskelijat tekevät esim. erityyppisiä oppimistehtäviä, verkko-opintoja sekä valmistautuvat kokeisiin ja tentteihin.

Opintopiste – ilmaisee opiskeltavan opintojakson työmäärän. Yksi opintopiste vastaa keskimäärin opiskelijan 27 tunnin työpanosta. Käytännössä yhden op:n suorittamiseen vaadittava työmäärä voi vaihdella esim. henkilön opiskeluvalmiuksista riippuen. Opiskelu voi olla erilaista opintojakson opiskeluun liittyvää työtä, esim. lähiopetukseen osallistumista, oppimistehtävien tekemistä, harjoitusten suunnittelua, harjoitusalueella tapahtuviin harjoituksiin osallistumista, kalustonhuoltoa tai näyttökokeeseen / tenttiin valmistautumista.

Lähiopetuksen ja itsenäisen opiskelun välinen suhde vaihtelee opintojaksoittain ja se ilmenee kunkin opintojakson toteuttamissuunnitelmassa.” (Pelastusopisto, 2011, Alipääallystön koulutusohjelma opetus-suunnitelma AP33 ja Pelastajan koulutusohjelma Pe 72 -77.)

4.1 Alipääallystön koulutusohjelma opetussuunnitelma AP 32

”6.3.8 Riskienhallinta ja viestiliikenne 2 op

Tavoitteet Opiskelija tuntee riskienhallinnan, vastesuunnittelun sekä palvelutasopäätöksen periaatteet, tuntee pelastusalan riskianalyysin ja toimintavalmiusohjeen sekä osaa käyttää pelastushallinnon tietojärjestelmiä. Opiskelija tuntee viranomaisradioverkon toimintaperiaatteen ja hätäkeskuksen roolin viranomaistoiminnassa.

Sisältö:

riskienhallinnan teoreettinen tausta, pelastustoimen riskianalyysi ja palvelutason määrittäminen, toimintavalmiusohje, pelastushallinnon tietojärjestelmät (PRONTO, PEKE), VIRVE ja hätäkeskustoiminta

Suoritustapa luennot, harjoitukset ja oppimistehtävät

Kirjallisuus Toimintavalmiusohje A:71, ja uusi toimintavalmiusohje 2011

Heikkonen K., Pesonen T., Saaristo T. 2005. VIRVE-radio, TETRA

viranomaiskäytössä. Edita. Helsinki.

Salonen J., Okkolin T., 2008. Opas pelastustoimen tehtävien hälytysohjeen laatimiseksi. Pelastusopisto.

Vastuuolettaja Paavo Tiitta” (Pelastusopisto 2011, Alipääallystön koulutusohjelma opetus-suunnitelma AP33.)

4.2 Hätäkeskustoiminnan perusteet pelastajan koulutusohjelmassa

Hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakso koostuu 10h teoria opetusta ja 4h vierailusta Pohjois-Savon hätäkeskuksessa. Teoriatunneilla käsitellään pelastustoiminnan johtosuhteita, tehtäviä ja hätäkeskusalueita. Hätäkeskuksen operatiivisesta toiminnasta käydään läpi mm. hätäkeskuksen historiaa ja kehittymistä, hätäkeskuksen toimintaa tunnuslukujen muodossa, ohjeistuksia, hätäkeskustietojärjestelmää, hätäkeskuslaki- ja asetusta, hätäkeskuksen salitoimintaa ja sen eri rooleja, pelastustoimen- ja terveystoimen tehtävien riskinarviointia sekä hätäpuhelu tallenteiden kuuntelua. Viestiliikenteestä käsitellään mm. tehtävälajien käyttöä, x-koodeja, varausasteita, kiireellisyysluokkia ja tilatietoja.

Pohjois-Savon hätäkeskukseen suuntautuvalla vierailulla opiskelijoille avautuu mahdollisuus päästä tutustumaan konkreettisesti hätäkeskuksen tiloihin ja toimintaan. Talon esittelyssä on otettu huomioon lähestyminen pelastustoimen kannalta sillä mm. hätäkeskuksen rakenteelliset ratkaisut ovat poikkeuksellisia. Tutustumiskäynnillä käsitellään hätäkeskuksen aluetta, toiminnan esittelyä, hätäkeskuksen ja pelastustoimen välistä yhteistyötä, moniviranomaisyhteistyötä sekä operatiivista ohjeistusta pelastustoimen näkökulmasta.

4.3 Pelastajan koulutusohjelma opetussuunnitelma Pe 72-77

”6.2.2.7 Viestiliikenne ja viestinnän perusteet 3 op

Tavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää ja tuntee pelastustoimen viestiliikenteen perusedellytykset ja pystyy hoitamaan viestiliikenteen käytännössä. Hän tuntee yleisten viestiverkkojen rakenteen ja ymmärtää viranomaisradioverkon toiminnot, hälytysjärjestelmät ja viestikaluston rakenne- ja toimintaperiaatteet. Hän hallitsee viranomaisradioverkon käytön sekä tuntee hätäkeskuksen toiminnan.

Sisältö:

- 1. Viestiliikenteen perusteet ja edellytykset*
- 2. Viranomaisradioverkko VIRVE*
- 3. Häätäkeskustoiminnan perusteet*
- 4. Paikkatiedon perusteet (kartat ja navigointi)*

Suoritustapa:

Lähiopetus, itseopiskelu, kirjalliset ja käytännön kokeet

Kirjallisuus Sovitaan tarkemmin opintojakson alussa; mm. Viestiliikenneohjeet (pelastustoimi, häätäkeskus). Käyttöohjeet.

Vastuuopettaja Vanhempi opettaja Pertti Savolainen” (Pelastusopisto 2011.

Pelastajan koulutusohjelma Pe 72 -77)

5 Kehittämishanke

Tässä ammatillisen opettajakorkeakoulun kehittämishankkeessa tarkastellaan pelastaja- ja alipäällystö opiskelijoiden opintojakson osaa *Hätäkeskustoiminnan perusteet*. Tarkastelun kohteena on sekä opintojakson määrälliset että laadulliset sekä opintojakson ajankohtaan liittyvät tekijät. Tällä hetkellä opintojakson osa *Hätäkeskustoiminnan perusteet* on sisällytetty *Viestiliikenne* opintojaksoon. Hanke toteutetaan tarkastelemalla opetussuunnitelmien, toteutussuunnitelmien ja tuntisuunnitelmien sisältöä sekä teettämällä pelastaja- ja alipäällystöopiskelijoille kysely *Hätäkeskustoiminnan perusteet* opintojaksosta. Kyselyn avulla pyritään selvittämään sitä, kuinka hyvin opintojakso pystyy kuvaamaan monipuolista ja muuttunutta hätäkeskustoimintaa. Kehittämishankkeen tarkoituksena on toimia asiantuntijaelimenä, joka antaa Hätäkeskusopetusyksikölle ehdotuksia ko. opintojakson kehittämiseksi ja esittää uusia näkökulmia PeO:n opetuksen suunnitteluun.

5.1 Kehittämishankkeen liittyminen opettajakoulutukseen

Kehittämishankkeen lähtökohtana on syventää ja hankkia lisää tietämystä opetuksen suunnittelusta – oppilaitostasolla. Kehittämishankkeen myötä tutustumme opetussuunnitelmien laatimiseen, sisällöntuottoon ja sitä kautta toteutukseen. Toteutettava hanke täyttää monella tasolla ammatillisen opettajakorkeakoulun kehittämishankkeen tavoitteet. Ensinnäkin se auttaa hanketta tekeviä opiskelijoita kehittämään ja syventämään omaa opettaja-asiatuntijuuttaan. Opintosuunnitelmiin sekä toteutussuunnitelmiin perehtyminen antaa selkeämmän kuvan PeO:n opetuksen (oppimisen) suunnittelusta. Tämän lisäksi kehitysehdotusten laatiminen edellyttää paneutumista vaihtoehtoisiin opetuksen suunnittelun malleihin. Tässä toteutuu ajatus teoreettisen tiedon merkityksestä käytännön toiminnassa ja sen kehittämisessä. Tämä on ollut seikka, joka ei kummallekaan opiskelijoista ole ollut vielä kovinkaan tuttua.

Toiseksi kyselyn tekeminen perehdyttää opiskelijat tutkimustiedon hyödyntämiseen käytännön työelämän kehittämisessä. Tässä toteutuu yhdessä kehitysehdotusten

antamisen kanssa hyvin uuden tiedon ja innovatiivisten ratkaisujen tuottamisen näkökulma. Eli opiskelijat toimivat sekä oman työnsä tutkijoina että kehittäjinä. Näin tässä hankkeessa voidaan nähdä selviä toimintatutkimuksellista otetta ja pyrkimystä vastata muuttuvan toimintakentän asettamiin haasteisiin. (Linnasaari 2004, 113). Koska hanke muotoutuu useammista erilaisista toiminnoista: kysely, analysointi, ohjausryhmän toiminta, jossa hyödynnettiin teemahaastattelua sekä hankkeen raportointi, väistämättä erilaiset prosessinhallinnan taidot tulevat kehittymään hankkeen myötä.

5.2 Kehittämishankkeen resurssit, aikataulu ja toteutus

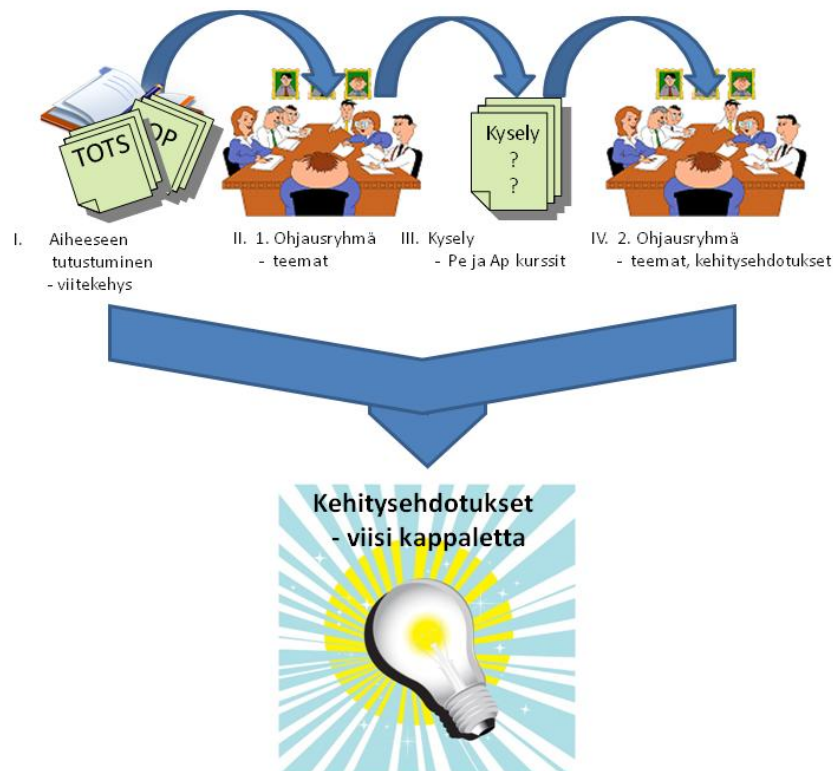
Kehittämishankkeen toteuttivat pääosin opiskelijat omana - ja pienin osin virkatyönään. Häätäkeskusopetusyksikkö oli mukana hankkeessa. Yksikön päällikkö ja kaksi sen opettajaa osallistuvat hankkeen toteuttamiseen ohjausryhmänä. Hankkeelle oli selkeä tilaus ja tarve häätäkeskusopetusyksikössä. Hankkeessa haastateltiin häätäkeskusopetusyksikön opettajia. Opiskelijat osallistuivat hankkeeseen vastaamalla kyselyyn ko. opintojakson päätteeksi. Kyselyssä hyödynnettiin PeO:lla käytössä olevaa sähköistä internetin avulla toimivaa Webropol-ohjelmistoa, jolla voidaan toteuttaa erilaisia tutkimuksia (Webropol. Webropol - Datan analysointi- ja kyselytyökalu).

Aikataulu suunniteltiin niin, että huhtikuun loppuun mennessä oli opiskelijoille suunnatut kyselyt suoritettuina, jonka jälkeen tulokset analysoitiin. Toukokuun ja kesän aikana syvennettiin tietämystä opetuksen suunnittelusta ja hahmoteltiin erilaisia vaihtoehtoja opintojakson kehittämiseksi. Näistä ja tuloksista käytiin keskustelua ohjausryhmän kanssa, jonka jälkeen aloitettiin varsinaisen raportin laatiminen. Syksyn aikana keskityttiin sisällön tuottamiseen ja valmis kehittämishanke oli marraskuussa 2011. Toteutuksessa käytettiin pääsääntöisesti opiskeluun varattua resurssia. Kyselyn tekemisessä saatiin teknistä apua PeO:n henkilökunnalta. Hankkeen toteutumisen uhkia emme osanneet selkeästi hahmottaa. Koska PeO:n taholta hankkeelle ei ollut mitään ehdotonta takarajaa, se antoi meille mahdollisuuden edetä ennakkosuunnitelmien mukaan.

6 Hankkeen tulokset ja kysely

Hankkeen tuloksena syntyvät kehitysehdotukset esitellään Hätäkeskusopetusyksikölle. Ne raportoidaan tämän pääkappaleen jälkeen. Samoin opintoihin kuuluva raportti luovutetaan sekä Tamk:lle että PeO:lle. Tulokset ovat hyödynnettävissä ainakin kyseisen opintojakson kehittämisessä. Voidaan kuitenkin hyvällä syyllä todeta, että hankkeessa löytyy keinoja ja/tai tapoja joita voidaan hyödyntää muitten opintojaksojen kehittämisessä. Koska hanke on sekä opiskelijoiden että hätäkeskusopetusyksikön mielestä tärkeä, sen tuloksilla on hyvä mahdollisuus juurtua osaksi opintojen suunnittelua Peo:lla.

Hankkeen yhteydessä kokoontunut ohjausryhmä on sekä ideoinut toimintatapoja, että toiminut tietolähteenä hankkeen tuloksille. Ohjausryhmään on viety hankkeen suorittajille esiin nousseita teemoja, joita on yhdessä työstetty eteenpäin. Hankkeen eteneminen on esitetty Kuvassa 1.

Kuva1. Kehittämishankkeen eteneminen

Toteutimme kevään 2011 aikana *Hätäkeskustoiminnan perusteet* opintojakson päätteeksi internetin kautta toteutetun Webropol -kyselyn, jonka avulla selvitimme opiskelijoiden mielipiteitä opintojen toteutuksesta sekä heidän käsityksistään ja suhtautumisestaan hätäkeskustoimintaan. Kysely toteutettiin sähköisesti opiskelijoiden aiemmin käyttämän verkkokyselyohjelmiston avulla. Kyselyssä käytettiin neljäportaista Likert asteikkoa, joka perustuu vastaajan mielipiteisiin esitetyistä väittämistä. (Hirsjärvi 2002, 184, 187.) Asteikkona (skaalana) oli joko *täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä* tai vaihtoehtoisesti *erittäin huonosti, melko huonosti, melko hyvin, erittäin hyvin*. Kyseiset asteikot ovat opiskelijoille entuudestaan tuttuja.

Mittarin validiteetilla tarkoitetaan sitä kuinka hyvin, pätevästi, kattavasti sekä tehokkaasti se mittaa juuri sitä mitä aiottiin. Myös mittaamisen ajankohdalla on merkitystä mittaamisen onnistumiseen (FSD. Mittaaminen. Mittarin luotettavuus.) Tässä kyselyssä yllä mainitut tekijät: tuttu asteikko ja ohjelmisto sekä kyselyn ajoitus heti hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakson päätteeksi, toimivat validiteettia parantavina tekijöinä. Reliaabelia mittaria voidaan pitää luotettavana ja sen käyttö- ja toimintavarmuus ovat korkealla tasolla. Perinteisesti on ajateltu että mittari joka toistetusti käytettynä samalla vastaajaryhmälle antaa saman tuloksen on luotettava.

Tässä kyselyssä mittarin reliabiliteettia on koetettu parantaa tekemällä kysymykset mahdollisimmin yksiselitteisiksi. Kysely suoritettiin kahdelle pelastajakurssille (Pe 74, Pe 75) sekä yhdelle alipäällystö-kurssille (Ap 32). Pelastajakursseilta molemmilta kyselyyn vastasi 29 (molemmilta poissa 3) opiskelijaa ja alipäällystökurssilta 17 opiskelijaa (poissa 3 opiskelijaa). Vastaajien kokonaismäärä oli täten 75 ja vastausprosentiksi muodostui 89 %. Vastausprosentin ollessa näin korkea, voidaan kyselyn todeta kuvaavan hyvin kyseisiä ryhmiä. Saatuun aineistoon tutustuttiin käymällä läpi vastausten keskiarvot. Tämän jälkeen tulokset syötettiin tilasto-ohjelmaan, jonka avulla saatiin tulostettua kaikkien vastausten suorat jakaumat sekä prosentuaaliset osuudet, ristiintaulukoituna kursseittain. Nämä ovat nähtävissä Liitteessä1. Kysymyksistä ei muodostettu summamuuttujia. Raportin tekstiosaan olemme nostaneet ne ristiintaulukoinnit, jotka olivat kehityshankkeen toteuttajien mielestä kiinnostavia. Vastauksilla ei koetettu hakea objektiivista tietoa tietämisen tai osaamisen tasosta, vaan siitä kuinka opiskelijat itse arvioivat omaa tietämystään. Tämä

kuvaa paremmin yksilön omaa käsitystä asiasta eikä todellista osaamisen tai tietämisen tasoa. On mahdotonta arvioida sitä kuinka paljon opiskelijat ovat joko yli- tai aliarvioineet osaamistaan tai tietämystään. (FSD. Mittaaminen. Mittarin luotettavuus.) Seuraavaksi raportoimme kyselyn tuloksista mielenkiintoisimmat.

Taulukko 1. Ristiintaulukointi. Tunnen hätäkeskuksen operatiivisen salihenkilöstön toimenkuvat

		Viestipäällikkö				Total
		erittäin huonosti	melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count 3	14	12	0	29
		% within Kurssi 10,3%	48,3%	41,4%	,0%	100,0%
	Pe 75	Count 4	13	12	0	29
		% within Kurssi 13,8%	44,8%	41,4%	,0%	100,0%
	Ap 32	Count 1	8	7	1	17
		% within Kurssi 5,9%	47,1%	41,2%	5,9%	100,0%
Total		Count 8	35	31	1	75
		% within Kurssi 10,7%	46,7%	41,3%	1,3%	100,0%

Taulukko 2. Ristiintaulukointi. Tunnen hätäkeskuksen operatiivisen salihenkilöstön toimenkuvat

		Ilmoitinlaitteenhoitaja (ILMO)				Total
		erittäin huonosti	melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count 2	18	8	1	29
		% within Kurssi 6,9%	62,1%	27,6%	3,4%	100,0%
	Pe 75	Count 3	14	11	1	29
		% within Kurssi 10,3%	48,3%	37,9%	3,4%	100,0%
	Ap 32	Count 2	6	7	2	17
		% within Kurssi 11,8%	35,3%	41,2%	11,8%	100,0%
Total		Count 7	38	26	4	75
		% within Kurssi 9,3%	50,7%	34,7%	5,3%	100,0%

Merkille pantavaa näissä molemmissa toimenkuvissa on se että yli 50 % vastaajista koki tuntevansa ne melko huonosti tai erittäin huonosti. Alipäällystö opiskelijat

tunsivat ilmoitinlaitteen hoitajan toimen kuvan paremmin kuin pelastaja opiskelijat. Erittäin hyvin näitä toimenkuvia ei tuntenut kuin muutama opiskelija.

Hätäkeskuslain ja -asetuksen, riskinarvion sekä hätäkeskuksen merkityksen viranomaistoiminnassa vastaajat kokivat ymmärtävänsä hyvin. Sen sijaan hätäpuhelun käsittelyn vaiheet eivät olleet läheskään niin selkeitä (ks. Liite 1.). Kyselyn tulosten pohjalta nostettiin teemoja (ks. Teemahaastattelu; Hirsjärvi 2002, 195-196.) kehittämishankkeen johtoryhmälle, jona toimi kehityshankkeen vetäjien lisäksi kolme hätäkeskusopetusyksikön opettajaa. Näitä teemoja käsiteltiin yhteisissä kokouksissa, joita pidettiin kaksi kappaletta.

Kyselyssä oli viimeisenä kohta, jossa pyydettiin vastaajia antamaan ehdotuksia siitä, kuinka *Hätäkeskustoiminnan perusteet* opintojakson osaa voitaisiin heidän mielestään kehittää. 75:stä vastaajasta 27 oli vastannut tähän kysymykseen. Avoimet vastaukset luokiteltiin sen mukaan, minkälaisia ehdotuksia niissä oli. Sama vastaus voi siis kuulua useampaan eri ryhmään. Kehitysehdotuksista eniten toivomuksia tuli itse hätäkeskustyöskentelyn seuraamiseen paikan päällä, hätäpuhelutallenteiden välityksellä tai hätäkeskuspäivystäjä opetuksessa simuloidussa tilanteessa. Näitä ehdotuksia tuli kaikkiaan yksitoista kappaletta. Alla kaksi suoraa lainausta näistä vastauksista:

"Päisisi päivystäjän pöydän viereen hetkeksi seuraamaan kuinka hätäkeskuspäivystäjän toiminta oikesti tapahtuu.

Opinto jakson aikana olisi kiinnostavaa kuunnella hätäpuhelu äänitteitä, aihe olisi kiinnostava ja mielekäs sekä auttaisi pelastajaa asettumaan autettavan rooliin ja hädän tunteeseen joka taas puolestaan ehkäisee ammattiin kyynistymistä."

Yhdeksän vastaaja ilmoitti tyytyväisyytensä kyseistä opetusta kohtaan eivätkä halunneet siihen mitään varsinaisia muutoksia. Näistä on esimerkkinä alla oleva kommentti.

"Hyvä kurssi häketoiminnasta tuli paljon uutta tietoa, vierailu oli erittäin hyvä kokemus."

Kolme opiskelijaa olisi halunnut lisää opetusta kyseisestä aiheesta. Näistä yksi ilmaisi asian seuraavasti:

"Melko tiivis paketti, joten asiaa olisi varmaan riittänyt useammallekin päivälle. kyllä koulussa on ollut paljon turhempaakin"

Kahden vastaajan mielestä opintojakson osan sisältöä tulisi suunnata niin että se kohdentuisi vielä suuremmin hätäkeskuksen kanssa tehtävään yhteistyöhän heidän tulevissa tehtävissä.

"mielestäni enemmän asiaa joka liittyy suoraan pelastajien toimintaan, eikä välttämättä niin paljon itse häke-työntekijän toimintaa."

Avoimien kysymysten vastauksia on käsitelty ohjausryhmässä ja niistä osa on noussut varsinaisten kehitysehdotusten osioiksi.

6.1 Kehitysehdotukset

Tässä luvussa esitellään hankkeen pohjalta syntyneet viisi kehitysehdotusta. Ehdotukset ovat syntyneet vertaamalla nykyistä käytäntöä hankkeen viitekehyksessä esitettyihin vaihtoehtoisiiin menetelmiin, keskusteluihin ohjausryhmässä sinne tuotujen teemojen pohjalta sekä opiskelijoille tehdyn kyselyn virittäminä. Seuraavaksi luettelemme kehitysehdotukset, jonka jälkeen niitä tarkennetaan seuraavassa kappaleessa, jossa niiden tarkastelua laajennetaan SWOT-analyysin avulla.

1. PeO:n opetussuunnittelussa käytettävä malli
2. Simulaatio-opetuksen kehittäminen
3. Toteutussuunnitelmien tarkentaminen
4. Opintojakson ajankohta
5. Opettajien yhteistoiminnan lisääminen

6.2 Kehitysehdotusten tarkastelua SWOT-analyysillä

Strategisen johtamisen apuvälineenä on perinteisesti käytetty SWOT-analyysia. SWOT-analyysia voidaan käyttää monin eri tavoin. Perusajatuksena on tunnistaa toimintaympäristöstään sen *uhat* ja *mahdollisuudet*. Tämän jälkeen voidaan arvioida oman toiminnan *heikkoudet* ja *vahvuudet*. Vahvuus kertoo sen missä mielessä kyseinen organisaatio on parempi muita: mitä tehdään hyvin suhteessa kilpailijoihin. Heikkouksia selvitellessä tunnistetaan kehityskohteet: asiat joita tehdään huonosti tai minkä tekemistä tulisi välttää. *Mahdollisuuksia* kartoitettaessa tulisi ajatella laajasti: tunnistaa mahdollisia kehitystrendejä ja niiden aiheuttamia muutoksia toimintaan. On myös arvioitava kuinka niihin voidaan vaikuttaa. Uhkia määriteltäessä keskitytään niihin tekijöihin jotka nähdään esteenä suunnitellulle toiminnalle. Analyysin suorittaminen edellyttää siis sekä ulkoisen toimintaympäristön että sisäisen toiminnan arvioimista. SWOT-analyysi on havainnollinen, yksinkertainen ja varma työväline. Sen käytön helppouteen liittyy kuitenkin virhearviointien mahdollisuus. Tulevaisuus on aina epävarmaa, kaikkia siihen vaikuttavia tekijöitä ei välttämättä aina kyetä huomioimaan. (Laaksonen, Suvanto 1999. 104 – 107.)

Tässä työssä SWOT-analyysia on hyödynnetty siten, että **Vahvuuksissa** ja **Heikkouksissa** on esitetty nykytilanne - sen hyödyt ja haitat. Nelikenttien alaosissa on sitten tuotu esille ne **Mahdollisuudet** ja niihin liittyvät **Uhat**, jotka kehityshankkeessa toimijoina olevien mielestä liittyvät tuloksina syntyneisiin ehdotuksiin. Nelikenttien avulla Pelastusopiston opetuksensuunnittelu elimille on haluttu antaa mahdollisimman monipuolinen ja kattava käsitys siitä, mitkä olisivat esitettyjen toimenpiteiden hyödyt ja haitat.

Ensimmäinen kehityshankkeen ehdotus (Taulukko 3.) sisältää ajatuksen, että PeO:lla opetuksen suunnittelussa siirryttäisiin soveltuvien osien hyödyntämään moduuli-, juonne- tai matriisiopetuksensuunnittelumallia. Tämä mahdollistaisi opetuksen joustavamman integroinnin. Sen avulla opetuksensuunnitelmien alussa olevat yleiset kasvatukselliset tavoitteet voitaisiin kohdentaa paremmin.

PeO:n opetussuunnittelu rakentuu pääosin oppiaine pohjaiseen malliin, jossa suunnitelma rakentuu yhden oppiaineen tai opintojakson ympärille (vrt. Karjalainen 2003, 50). Etenkin tarkastelussa oleva opintojakson osa sisältää elementtejä, jotka liittyvät kiinteästi muuhun toimintaan ja niiden sijoittaminen pelkästään opintojen alkuun, välille tai loppuun on ongelmallista. Ohjausryhmässä nousi myös huoli siitä

Taulukko 3. 1. PeO:n opetussuunnittelussa käytettävä malli

<p>S Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - selkeästi organisoitu, vastuutettu opintokokonaisuus - lyhyt opintokokonaisuus – tiiviissä paketissa 	<p>W Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - aihe irrallinen - painoarvo hukkuu Viestiliikenne-opintojakson sisään - oppi tulee yhtenä pusrkeena opintojen alussa, vaikeaa yhdistää omaan ammattikuvaan varsinkin pelastajaopiskelijoiden osalta työkokemuksen puuttuessa
<p>O Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiskelijoille tulee hätäkeskustoiminnasta monipuolinen kuva, jonka rakentuminen alkaa ensimmäisistä opinnoista jatkuen valmistumiseen saakka - kokonaisuus helpompi hahmottaa, ei jää irralliseksi - hätäkeskusten toiminnan ymmärtämisen painoarvo kasvaa - nykyinen käytäntö tulee kirjattua ja sen soveltaminen on systemaattisempaa - syventää yhteistyötä eri opetusyksiköiden välillä - mahdollistaa asennemuutoksen 	<p>T Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - vastuu opetuksesta hajautuu - opintokokonaisuus hukkuu muuhun massaan - jää ajatuksiksi paperille, ei juurru käytäntöön - konservatiivinen asenne ”ei ole meidän tehtävä”
+	-

kuinka opintojakson osaan varatussa lyhyessä ajassa voidaan antaa kattava ja monipuolinen kuva hätäkeskustoiminnasta. Hätäkeskuslaitos on tällä hetkellä jatkuvan muutoksen tilassa ja samalla viranomaisyhteistyötä kehitetään mm. VIPU- ja KEJO-hankkeilla, jotka omalta osaltaan tuo haasteita muiden pelastustoimen ammattihenkilöiden koulutukseen. Tällä hetkellä esim. pelastajien ensihoidon harjoittavassa opetuksessa on käytäntöjä, jotka tukevat ko. opintojakson osaa. Näitä käytäntöjä ei kuitenkaan ole kirjattu minkään opintojakson opetussuunnitelmaan tai toteutussuunnitelmaan.

Viime vuosien aikana on pelastaja opiskelijoiden viestiliikenne harjoitukseen saatu lisättyä osa, jossa opiskelijat pääsevät seuraamaan hätäkeskuspäivystäjä opiskelijoiden simulaatioharjoituksia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että opettajat ja tuntiopettajat soittavat opiskelijoille harjoitus-suunnitelman mukaisia hätäpuheluja ja hätäkeskuspäivystäjä opiskelijat toimivat Pelastusopiston simulaatiohätäkeskuksessa

Taulukko 4. 2. Simulaatio-opetuksen kehittäminen, opetuksen seuraaminen hätäkeskus-simulaatio luokassa.

<p>S Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiskelija näkee käytännössä mistä asioista päivystäjän työ koostuu: tietojärjestelmä, hätäpuhelun käsittely ja riskinarvio-ohjeiden noudattamista sekä viestiliikenne ja tukitoimet - opiskelijat pääsevät keskustelemaan tehtävistä keskenään sekä tuntiopettajien ja opettajien kanssa 	<p>W Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetuksen ajankohta: kokonaisuuden yhdistäminen omaan työkuvaan haasteellista - onko hätäkeskusopiskelijan simulaatio-opetuksen seuraamiseen varattu aika riittävä n.2 h / opiskelija
<p>O Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiskelijalle ainutkertainen mahdollisuus tutustua hätäkeskukseen toimintaan hätäkeskuspäivystäjän näkökulmasta - ap ja pelastaja sekä hätäkeskuspäivystäjä opiskelijoiden keskinäinen yhteistyö tiivistyy - viranomaisyhteistyön merkitys selkeytyy - asioiden konkreettinen seuraaminen selventää ja avartaa operatiivista hätäkeskustoimintaa 	<p>T Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - hätäkeskuspäivystäjä opiskelijoille voi muodostua ylimääräisiä paineita - pienessä luokkatilassa melutaso nousee, vaikeuttaa esim. keskittymistä - aika- ja resurssipula aiheuttavat haasteet häkesimulaatio-opetuksen seuraamiselle
+	-

eli Kallan hätäkeskuksessa päivystäjänä. Hätäpuhelun ja tarvittavien viestiliikenne- ja tukitoimien jälkeen opettaja/tuntiopettaja käy palautekeskustelun oppilaan kanssa. Pelastaja opiskelijat ovat päässeet kuuntelemaan hätäpuhelun kulkua ja hätäkeskuspäivystäjä opiskelijan toimintaa sivusta seuraamalla. Tarkoituksena on hätäkeskuksen toiminnan kokonaisuuden hahmottuminen sekä yksittäisen päivystäjän ja hätäkeskuksen operatiivisen salihenkilökunnan työnkuvan selkeytyminen. Tämä harjoitus on koettu erittäin positiivisena opiskelijoiden puolesta. Samalla opiskelijat voivat keskenään rakentaa tulevaa viranomaisyhteistyötä keskustelemalla tehtävistä myös ohjaavan opettaja kanssa. Käytetty aika n. 2 h opiskelijaa kohden on vähäinen,

kuitenkin tässä ajassa on mahdollista saada tuntuma toimintaan. Tulevaisuudessa hätäkeskuksia tulee olemaan Suomessa 6 kappaletta. Vain harvoilla on mahdollisuus valmistumisen jälkeen päästä tutustumaan hätäkeskukseen paikan päällä. Opetukseen sisällytetty osio on oleellinen osa hätäkeskuksen operatiivisen toiminnan esille tuomista, tästä olisi hyvä pitää kiinni. Näitä asioita on tarkastelu kehityshankkeen toisessa kehitysehdotuksessa (Taulukko 4.), sen ensimmäisessä osiossa

Taulukko 5. 2. Simulaatio-opetuksen kehittäminen, loppusota- yhteistoiminta harjoitukset

<p>S Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiskelijat pääsevät kokemaan yhteisen harjoituksen, jossa opittuja asioita käytetään konkreettisesti - yhteistyön merkitys konkretisoituu - työnkuvat konkretisoituvat - opettajat pääsevät seuraamaan / ohjaamaan opiskelijoitaan oikeassa tilanteessa 	<p>W Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - erilliset palautteet – auttamisen ketjun kokonaiskuva ei muodostu - yhteistä aikaa harjoituksen suunnittelulle ja toteutukselle on ollut vaikeaa löytää - opettajat toimivat vain omissa tehtävissään
<p>O Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - yhteistoiminta harjoitusten kautta kokonaisuuden hahmottaminen helpottuu ja toisten ammattikuvan ymmärtäminen kehittyy - eri opetusyksiköiden opettajien yhteistyö kehittyy - opettajien yhteistoiminta edistää opetusta 	<p>T Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - harjoituksen toteutus vaatii enemmän resursseja ja aikaa - tekniset ongelmat saattavat vaikeuttaa harjoituksen kulkua – varasuunnitelma
+	-

Joinain vuosina on pelastusopistolla järjestetty valmistuvien opiskelijoiden yhteisharjoitus ns. loppu-sota. Osana toista kehitysehdotusta (Taulukko 5.) pohdimme mahdollisuuksia hyödyntää loppu-sotaa *Hätäkeskustoiminnan perusteet* opintojakson osan kehittämisessä. Viime vuosina yhteisharjoituksia ei ole ollut lähinnä resurssi- ja aikapulan vuoksi. Yhteisharjoituksessa hätäkeskuspäivystäjä opiskelijat ovat toimineet hätäkeskuksena ja pelastusopiston harjoitusalue on toiminut toiminta-alueena. Pelastustoimen opettaja on soittanut hätäkeskukseen hätäpuhelun ja riskinarvioinnin perusteella hätäkeskuspäivystäjä opiskelija on määrittänyt tehtävälajin ja kiireellisyyden sekä hälyttänyt tarvittavat yksiköt tehtävälle. Viestiliikenne- ja tukitoimet ovat seuranneet harjoitusta ja tehtävän edistymistä ovat seuranneet siihen

määrätyt opettajat eri opetusyksiköistä. Harjoituksen avulla on pyritty viemään opiskelijat mahdollisimman lähelle todellista tilannetta. Palautekeskustelut on käyty tehtävän suorittamisen jälkeen.

Yhteistoiminta harjoitusten avulla opiskelijan on mahdollista toimia osana auttamisen ketjussa. Tehtävän hoitamisen kannalta kokonaiskuvan hahmottuminen on tärkeää kaikille viranomaisille. Viranomaisyhteistyön kehittyminen opiskeluaikana luo pohjan tulevalle yhteistyölle. Näin toimivat käytännöt leviävät kentälle ja edistävät työssä jaksamista sekä toisen työnkuvan ymmärtämistä. Yhteisten harjoitusten avulla tätäkin osa-aluetta on mahdollista kehittää.

Opettajille yhteistoimintaharjoitus luo mahdollisuuden eri opetusyksiköiden ja niissä annettavan opetuksen seuraamiseen sekä niiden integroitumisesta toisiinsa. Tämä antaa mahdollisuuden päivittää omia tietojaan, kehittää omaa opetusta ja lisätä yhteistyötä opetusyksiköiden välillä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hätäkeskusopetusyksikön opettaja olisi mukana yhteistoiminta harjoituksessa harjoitusalueella ja vastaavasti pelastustoimintaopetusyksikön opettaja olisi mukana hätäkeskussimulaatio luokassa harjoituksen aikana. Näin harjoituksen lopussa käytävä palautekeskustelu antaisi monipuolisen, joka osa-alueen huomioon ottavan kuvan tehtävien hoitamisesta yhteistyössä eri viranomaisten kanssa.

Kolmannessa kehityshanke-ehdotuksessa (Taulukko 6.) tärkeimmäksi kysymykseksi nousee se kuinka hyvin toteutussuunnitelmaan kyetään kuvaamaan oppimisen sisällöt ja rakenteet ja se mitä oppijan odotetaan oivaltavan (vrt. Engeström 1994, 62-64, 73). Opintosuunnitelman, toteutussuunnitelman ja yksittäisen tuntisuunnitelman tulisi sisältää sama punainen lanka - ajatus siitä mitä ollaan oppimassa ja kuinka se toteutetaan. Toteutussuunnitelmien tarkentaminen helpottaa oppimisen organisointia, koska tiedetään minkälaista osaamista tuntien pitäminen edellyttää. Tämä osaltaan tukee ja hyödyntää Pelastusopistossa meneillään olevaa osaamiskartoitushanketta.

Taulukko 6. 3. Toteutussuunnitelmien tarkentaminen

<p>S Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - opettajat ja opiskelijat voivat tutustu etukäteen tosin kautta opintojakson sisältöön - aikarajat ja käytettävät tuntimäärät tuovat mukanaan järjestelmällisyyttä - opintojakson rakenne on selkeästi esillä 	<p>W Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - tots:ssa ei ole avattu hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakson sisältöä - sisältö hukkuu rakenteeseen ja selvityksiin siitä mitä tehdään
<p>O Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - sisällön ja sitä myötä oppimisen merkitys kasvaa (vrt. ydinainesanalyysi) - opetuksen organisoiminen helpottuu - vastuu/työnjako selvä - resurssien hankkiminen helpottuu, kun tiedetään minkälaista osaamista opetuksessa tarvitaan - opintokokonaisuus pystyy ”hanskassa” 	<p>T Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - tots:aa ei pystytä viemään täydellisesti läpi esim. resurssien muuttuessa - tots:n ja lukujärjestyksen yhteensovittaminen muodostuu haasteelliseksi - vastaako tots:n sisältö aina syntyvää oppimista
+	-

Neljäs kehitysehdotus (Taulukko 7.) syntyi niin opiskelijoilta tulleen palautteen kautta että ohjausryhmätyöskentelyssä. Ohjausryhmässä ajankohdan osuvuutta pohdittiin ja todettiin että ko. opintojakso tulisi ehkä hajauttaa kattamaan koko opiskeluaika. Samalla todettiin, että pelastajien harjoittavassa opetuksessa on usein mukana ensihoidon opettajien simuloima hätäkeskus. Tätä käytäntöä ei ole kuitenkaan kirjattu mihinkään suunnitelmaan ja näin ollen sen tavoitteellisuus ja toteutus eivät välttämättä kohtaa ja palvele kyseistä *Hätäkeskustoiminnan perusteet* - opintojaksoa. Esim. toteuttamalla pelastajien harjoittavan opetuksen liittäminen ko. opintojaksoon saadaan sille lisää resursseja, jotka eivät varsinaisesti ole poissa mistään muualta.

Taulukko 7. 4. Opintojakson ajankohta

<p>S Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - lyhyt opintokokonaisuus – tiiviissä paketissa - asia opetettu kokonaan kun se tulee vastaan harjoituksissa - toteutussuunnitelmassa otettu huomioon oleelliset asiat 	<p>W Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - yleensä ensimmäisellä jaksolla, asiakokonaisuuden hahmottaminen voi olla haasteellista - ei ole ohjatusti osana koulutusta - irrallaan käytännöstä - pieneen määrään oppitunteja sisällytetty paljon asiaa joten kaikkea ei ehditä oppimaan
<p>O Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - muuttamalla ajankohtaa, kokonaisuuden hahmottaminen paranee - integroimalla osaksi ensihoidon ja pelastustoimen oppitunteja saadaan lisää aikaa oppimiselle - osaksi harjoittavaa opetusta harjoitusalueelle, tulee käytännönläheisemmäksi - resursoimalla lisää aikaa aiheen painoarvo kasvaa - mahdollistaa asennemuutoksen 	<p>T Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - asiakokonaisuus jää liian hajanaiseksi - opiskelijoilla voi olla vaikeuksia hahmottaa opintojakson sisältöä osaksi omaa tulevaa ammattia - keskusteluille jää vähän aikaa
+	-

Pelastaja opiskelijoille *Hätäkeskustoiminnan perusteet* opintojakson osa on ensimmäisen lukukauden aikana. Tämä tuo haasteen opintokokonaisuuden sijoittamisessa omaan työnkuvaan, koska sen rakentuminen on vasta aluillaan. Hätäkeskuksen toimintaan ei muiden opintojen yhteydessä usein enää palata, joten asia voi jäädä irralliseksi. Alipäällystö opiskelijoilla on taustalla peruskoulutus sekä työkokemusta, jotka omalta osaltaan tuovat omat haasteet niin opetuksen ajankohtaan kuin sisältöön.

Ensihoidon- ja pelastustoimen perusopetukseen riskinarvio-ohjeiden lisääminen on yksi vaihtoehto, jonka avulla asiakokonaisuuden mukana kuljettaminen opetuksessa olisi loogista. Samalla riskinarvio ohjeen läpikäyminen osana harjoittavaa opetusta avaisi opiskelijoille tehtävän muodostumista ja vaste-ajattelun merkitystä sekä muokkaisi opiskelijoiden asennetta hätäkeskustoimintaa kohtaan. Opintojakso on muutaman oppitunnin pituinen, joten kokonaisuuden rakentaminen on opettajalle tästä

syystä haasteellinen. Opetusta voitaisiin laajentaa sekä kehittää myös lisättyjen oppituntien avulla.

Taulukko 8. 5. Opettajien yhteistoiminnan lisääminen

<p>S Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaikilla oma alue - asiantuntijuus, jonka hallitsevat hyvin - oma opetusalue / tehtävä hyvin hallinnassa - ajan resursointi tapahtuu omassa opetusyksikössä 	<p>W Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - syntyy helposti raja-aitoja, revierejä joilta ei haluta poiketa - oma "tontti" on sama kuin oma tehtävä - ei löydy välttämättä resursseja yhteistyöhön
<p>O Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - syntyy todellista moniammatillista harjoitettavaa opetusta, jossa mukana eri opetusyksiköiden edustajia - opetus toteutuu samoin kuin tulevat työtehtävät - muovaa sekä opettajien että opiskelijoiden asennetta 	<p>T Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - resurssit eivät riitä perustehtävään - lukujärjestyssuunnittelu hankaloituu - syntyy helposti haavoittuvia käytäntöjä, kun harjoituksiin tarvitaan resursseja useammasta opetusyksiköstä
+	-

Pelastusopiston opetusyksiot ovat tiivistäneet viime vuosina koulutuksen yhteistyön kehittämistä, mikä on myönteinen suunta kaikkien osapuolien kannalta. On tärkeää, että samojen aihepiirien parissa olevat eri opetusyksiköiden opettajat puhuvat ammatillisesti samaa kieltä. Tietojen ja taitojen päivittäminen ovat avainasemassa ajantasaisen ja ammatillisesti vakuuttavan opetuksen pohjalla. Opetusyksiköiden yhteistyötä tulee kehittää edelleen ja siihen olisi löydettävät resursseja ja aikaa. Kuitenkin opettajien aika on rajallista, työviikon täyttää usein opetustunnit ja tuntien suunnittelulle ja opetuksen kehittämiseksi varattu aika on usealla opettajalla minimissään. Lisäksi yhteisen ajan löytäminen tuo omat haasteensa, kuinka sovittaa eri opetusyksiköiden opettajien kalentereja niin, että osallistuminen on mahdollista. Tärkeän opetustyön lisäksi on yhtä tärkeää saada aikaa, resursseja opetuksen kehittämiseksi. Näitä asioita tarkastellaan viidennessä kehitysehdotuksessa (Taulukko 8.).

Ohjausryhmän keskusteluissa nousi esille ehdotus järjestää hätäkeskusopetusyksikön toimesta toisten opetusyksiköiden opettajille erillisen hätäkeskustoiminnan perusteet

tietopaketin laatimista. Ehdotettiin päivän mittaista tietopakettia, jossa käytäisiin läpi hätäkeskuksen tämän hetkistä toimintaan, hätäpuhelun riskinarviointia, viestiliikenne- ja tukitoimia jne. Tässä olisi hyvä tilaisuus opettajien päivittää tietoja tämän hetkisestä hätäkeskustilanteesta ja sen vaikutuksesta omaan opetukseen. Opetuksessa tulee ottaa huomioon valmistuvien opiskelijoiden asema tulevaisuudessa sekä toisen ammattikuvan ymmärtämisen kautta toisen ammatin arvostaminen on osa ammatillista koulutusta.

7 Pohdinta

Opetussuunnittelu Pelastusopistolla on hyvin järjestetty ja organisoitu. Siinä käytetään opintojaksoihin perustuvaa suunnittelumallia. Näin myös tarkastelun alla ollut *Hätäkeskustoiminnan perusteet* opintojakson osa on suunniteltu. Näkökulmana tässä suunnittelumallissa on enemmänkin opetusjärjestelyt, joiden sujuminen tämän kaltaisessa oppilaitoksessa on ensiarvoisen tärkeää. Liittyhän opiskeluun usein paljon erilaisia resursseja, jotka on kyettävä saattamaan yhteen. Toisaalta jos opintojen suunnittelua lähestytään *oppijan* näkökulmasta ja keskiöön nostetaan järjestelyjen sijasta *oppiminen* saattaa olla tehokkaampaa suunnitella opetus moduuli-, juonne tai jollain yhdistelmä mallilla. Kaikissa näissä on omat etunsa. Tässä kehityshankkeessa tarkasteltiin opintojakson osaa, mikä helpotti sen tarkastelua, mutta samalla osoitti kuinka paljon erilaisia huomioitavia seikkoja opetuksen suunnitteluun liittyy. Hankkeen kohteena olevaan opetuksen osaan saatiin viisi kehitysehdotusta, jotka kaikki voivat sisältää useita pieniä konkreettisia toimenpiteitä. Kehitysehdotukset sisältävät suunnan minne pyrkiä, mutta niitä on tarkasteltu kriittisesti yrittäen tunnistaa niiden tuomia *mahdollisuuksia* ja *uhkia*.

Kehityshankkeen tuloksina esitetyt ehdotukset ovat syntyneet yhdistelemällä tietoa, jota on saatu opetussuunnitelmista, toteutussuunnitelmista, ohjausryhmätyöskentelystä sekä opiskelijoille suoritetusta kyselystä. Sinällään kyseisen jakson kehittämiseen on uhrattu paljon resursseja, joka ei olisi mahdollista, ellei työ liittyisi hankkeen toteuttajien opettaja opintoihin. Tuloksissa on kuitenkin ajatuksia, joiden soveltaminen koskettaa koko Pelastusopiston opetuksen suunnittelua ja oppilaitoksessa vallalla olevia käytänteitä. Kehitysehdotuksia on tarkasteltu PeO:lla käytössä olevalla SWOT-työkalulla. Sitä on kuitenkin sovellettu hieman totutusta poikkeavalla tavalla. Työkalun käyttäminen on laajentanut raporttia ja ehkä tehnyt siitä vähemmän napakan. Toisaalta SWOT-analyysin käyttö on mahdollistanut ehdotusten lähemmän tarkastelun ja tuonut ehdotuksiin lisää monimuotoisuutta.

Kehittämishankkeen aihetta etsiessä käytiin keskustelua ensihoidon opetusyksikön sekä hätäkeskusopetusyksikön päälliköiden ja opettajien kanssa. Aiheen valinta kävi kuitenkin hyvinkin nopeasti. Ajatusta pyöriteltiin muutama viikko ja sitten aloitettiin

asiaan tutustuminen. Kävimme hyviä keskusteluja aiheen pohjalta, jo ennen kuin kokonaisuus oli edes alkanut hahmottumaan. Aluksi kehittämishanke tuntui kovinkin haasteelliselle: laajuus, työmäärä, ajanhallinta, kuinka edetään, saako tuotettua tekstiä ja monet muut eri osa-alueet mietityttivät. Tässäkin vaiheessa aiheen rajaus opintojakson osaan tuntui toimivalta.

Kehittämishankkeeseen liittyen palavereja on pidetty 14 sekä kaksi ohjauskeskustelua hätäkeskusopetusyksikön opettajien kanssa. Ensimmäinen ohjauskeskustelu pidettiin 3.1.2011 hätäkeskusopetus-yksikön päällikön Juha-Pekka Iso-Ilomäen, vanhemman opettajan Timo Laatikaisen ja opettaja Titta Lindholmin kanssa. Palaverissa keskusteltiin kehittämishankkeen aiheen valinnasta sekä heidän näkemyksestään tämän hetkisestä tilanteesta sekä suunnasta johon he haluaisivat hätäkeskustoiminnan perusteet opintokokonaisuutta kehittää. Timo Laatikainen esitti ehdotuksen Webropol-kyselyn järjestämisestä. Tämä ehdotus otettiin vastaan ja selvitimme palaverin jälkeen opintojakson osaan liittyvää kokonaisuutta ja näin rakentuivat kyselyn aiheet. Koimme ohjauskeskustelut erittäin antoisiksi ja samalla myös niiden avulla kokonaisuus alkoi hahmottua selkeämmin. Tämä lisäsi konkretian tuntua hankkeeseen. Kehittämishanketta tehdessä olemme verkostoituneet, useita viestejä on vaihdettu niin moodlessa, sähköpostissa kuin puhelimessa.

Kehittämishanke alkoi palapalalta kasautua kevään 2011 aikana. Maaliskuun puolessa välissä oli pelastaja ja alipäällystökurssien opiskelijoille suunnatun Webropol-kyselyn vastaukset koottuna. Niiden analysoinnilla alustettiin toisen ohjauskeskustelun teemat. Toinen ohjausryhmän kokoontuminen hätäkeskusopetus-yksikön henkilöstön kanssa 1.6.2011 tuotti mukanaan monta hyvää kehitysehdotusta, joista osa oli jo mukana opetusprosessissa. Keskustelujen pohjalta vahvistui käsitys siitä, että aiheen valinta on ollut ajankohtainen ja tarpeellinen.

Kokonaisuutena kehittämishankkeen tekemisestä on jäänyt erittäin positiivinen tunne. Oleellista on ollut ajankäytön hallinta ja työn rajaaminen sekä sovituiissa tehtävissä pysyminen. Konkreettisen tuotoksen näkeminen ja kaiken pohdiskelun, keskustelujen ja kirjoittamisen jälkeen on päällimmäisenä tunne siitä, että aiheen valinta on edelleen ajankohtainen ja tehty kehittämishanke on selkeyttänyt opetuksensuunnittelun, opetuksen kokonaisuuden hallinnan ja yhteistyön merkitystä opettajan ammatissa.

Lähteet

Asetus Pelastusopistosta 21.7.2006/658

Asetus hätäkeskustoiminnasta 14.10.2010/877

Engeström, Yrjö. 1994. Perustietoa opetuksesta. Painatuskeskus.

FSD. KvantiMOTV. Luettu 12.10.2011.

<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/intro.html>

Karjalainen, Asko (toim.). 2003. Akateeminen opetussuunnitelmatyö. Oulun yliopisto.
Opetuksen kehittämissyksikkö.

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2002. Tutki ja kirjoita. 6-8 painos.
Helsinki: Tammi.

Laaksonen, Ari & Suvanto, Kai. 1999. SWOT-analyysin laatiminen ulkoiseen toimintaympäristöön ja sisäiseen toimintaan kohdistuvista arvioista. Krogars, Marco & Ojala, Jukka (toim.) Strateginen johtaminen sotilasorganisaatiossa. Maanpuolustuskorkeakoulu. Johtamisen laitos, Julkaisusarja 2.
Artikkelikokoelmat N.o 1.

Linnasaari Heljä. 2004. Toimintatutkimus - tutkimus muutoksen palveluksessa.
Teoksessa: Kansanen Pertti & Uusikylä Kari (toim.). 2004. Opetuksen tutkimuksen monet menetelmät. PS-kustannus.

Nevgi Anne ja Lindblom-Ylänne Sari. 2003. Opetuksen suunnittelun työkalut.
Teoksessa: Lindblom-Ylänne Sari & Nevgi Anne (toim.) 2003. Yliopisto- ja korkeakoulu opettajan käsikirja. WSOY.

Hätäkeskuslaitos, HAK/2010/1324, Hätäpuhelutallenteiden luovutus opetuskäyttöön.

Hätäkeskuslaitos, Dnro 24/5.1.3/2006, Hätäpuhelutallenteiden luovuttaminen.

Hätäkeskuslaitos, HAK/2011/656, Toiminnan ja tietotekniikan kehittämishankkeen (TOTI) 3. vaiheen asettaminen.

Laki hätäkeskustoiminnasta 20.10.2010/692

Laki Pelastusopistosta 21.7.2006/607

Pelastusopisto 2011. Alipäälllystön koulutusohjelma opetussuunnitelma AP33

<http://www.pelastusopisto.fi/pelastus/home.nsf/pages/5DA98BBE8D987FC2C22572FF001D0F18?opendocument>. Luettu 14.10.2011.

Pelastusopisto 2011. Pelastajan koulutusohjelma Pe 72 -77

<http://petra.pelastusopisto.fi/opetus/opetussuunnitelmat/tutkintoonjohtava/Documents/Pelastaja%20-ops%2072%20-%2077.pdf>. Luettu 14.10.2011.

Pelastustieto 4/2011, Viranomaisyhteistyö tiivistyy, Lauri Jaakola, erikoisasiantuntija, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos /Hätäkeskuslaitoksen TOTI-hanke

Webropol. Webropol - Datan analysointi- ja kyselytyökalu.

<http://w3.webropol.com/finland>. Luettu 14.11.2011.

Liitteet

1(1)

Liite 1: Kyselyn tulokset

Ymmärrän hätäkeskuslain ja -asetuksen merkityksen

			Ymmärrän hätäkeskuslain ja -asetuksen merkityksen			Total
			melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count	6	21	2	29
		% within Kurssi	20,7%	72,4%	6,9%	100,0%
	Pe 75	Count	6	22	1	29
		% within Kurssi	20,7%	75,9%	3,4%	100,0%
	Ap 32	Count	1	13	3	17
		% within Kurssi	5,9%	76,5%	17,6%	100,0%
Total		Count	13	56	6	75
		% within Kurssi	17,3%	74,7%	8,0%	100,0%

Tiedän hätäkeskuspäivystäjä koulutuksen pääpiirteet

			Tiedän hätäkeskuspäivystäjä koulutuksen pääpiirteet			Total
			melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count	3	21	5	29
		% within Kurssi	10,3%	72,4%	17,2%	100,0%
	Pe 75	Count	1	23	5	29
		% within Kurssi	3,4%	79,3%	17,2%	100,0%
	Ap 32	Count	1	11	5	17
		% within Kurssi	5,9%	64,7%	29,4%	100,0%
Total		Count	5	55	15	75
		% within Kurssi	6,7%	73,3%	20,0%	100,0%

Tunnen hätäkeskuksen päivittäistoiminnan pääpiirteet

			Tunnen hätäkeskuksen päivittäistoiminnan pääpiirteet				Total
			erittäin huonosti	melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count	0	4	19	6	29
		% within Kurssi	,0%	13,8%	65,5%	20,7%	100,0%
	Pe 75	Count	0	2	22	5	29
		% within Kurssi	,0%	6,9%	75,9%	17,2%	100,0%
	Ap 32	Count	1	0	14	2	17
		% within Kurssi	5,9%	,0%	82,4%	11,8%	100,0%
Total		Count	1	6	55	13	75
		% within Kurssi	1,3%	8,0%	73,3%	17,3%	100,0%

Tunnen hyvin hätäpuhelun käsittelyn perusteet

			Tunnen hyvin hätäpuhelun käsittelyn perusteet			Total
			melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count	2	16	11	29
		% within Kurssi	6,9%	55,2%	37,9%	100,0%
	Pe 75	Count	2	18	9	29
		% within Kurssi	6,9%	62,1%	31,0%	100,0%
	Ap 32	Count	7	7	3	17
		% within Kurssi	41,2%	41,2%	17,6%	100,0%
Total		Count	11	41	23	75
		% within Kurssi	14,7%	54,7%	30,7%	100,0%

Ymmärrän hätäpuhelun riskinarvion tärkeyden tulevan työni kannalta

			Ymmärrän hätäpuhelun riskinarvion tärkeyden tulevan työni kannalta			Total
			melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count	0	7	22	29
		% within Kurssi	,0%	24,1%	75,9%	100,0%
	Pe 75	Count	0	7	22	29
		% within Kurssi	,0%	24,1%	75,9%	100,0%
	Ap 32	Count	2	9	6	17
		% within Kurssi	11,8%	52,9%	35,3%	100,0%
Total		Count	2	23	50	75
		% within Kurssi	2,7%	30,7%	66,7%	100,0%

Tunnen hätäkeskuksen merkityksen viranomaistoiminnassa

			Tunnen hätäkeskuksen merkityksen viranomaistoiminnassa			Total
			melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count	0	11	18	29
		% within Kurssi	,0%	37,9%	62,1%	100,0%
	Pe 75	Count	1	9	19	29
		% within Kurssi	3,4%	31,0%	65,5%	100,0%
	Ap 32	Count	0	10	7	17
		% within Kurssi	,0%	58,8%	41,2%	100,0%
Total		Count	1	30	44	75
		% within Kurssi	1,3%	40,0%	58,7%	100,0%

Vuoromestari (VM) ja Varavuoromestari (VVM)

			Vuoromestari (VM) ja Varavuoromestari (VVM)				Total
			erittäin huonosti	melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count % within Kurssi	1 3,4%	9 31,0%	18 62,1%	1 3,4%	29 100,0%
	Pe 75	Count % within Kurssi	0 ,0%	4 13,8%	21 72,4%	4 13,8%	29 100,0%
	Ap 32	Count % within Kurssi	0 ,0%	3 17,6%	12 70,6%	2 11,8%	17 100,0%
Total		Count % within Kurssi	1 1,3%	16 21,3%	51 68,0%	7 9,3%	75 100,0%

Ilmoitustenvastaanotto (IVO)

			Ilmoitustenvastaanotto (IVO)				Total
			erittäin huonosti	melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count % within Kurssi	0 ,0%	8 27,6%	17 58,6%	4 13,8%	29 100,0%
	Pe 75	Count % within Kurssi	1 3,4%	2 6,9%	14 48,3%	12 41,4%	29 100,0%
	Ap 32	Count % within Kurssi	0 ,0%	0 ,0%	13 76,5%	4 23,5%	17 100,0%
Total		Count % within Kurssi	1 1,3%	10 13,3%	44 58,7%	20 26,7%	75 100,0%

Tehtävänseuraaja (TESE)

			Tehtävänseuraaja (TESE)			Total
			melko huonosti	melko hyvin	erittäin hyvin	
Kurssi	Pe 74	Count	7	21	1	29
		% within Kurssi	24,1%	72,4%	3,4%	100,0%
	Pe 75	Count	1	21	7	29
		% within Kurssi	3,4%	72,4%	24,1%	100,0%
	Ap 32	Count	0	13	4	17
		% within Kurssi	,0%	76,5%	23,5%	100,0%
Total		Count	8	55	12	75
		% within Kurssi	10,7%	73,3%	16,0%	100,0%

Olen kiinnostunut hätäkeskuksen toiminnasta

			Olen kiinnostunut hätäkeskuksen toiminnasta			Total
			jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Kurssi	Pe 74	Count	3	16	10	29
		% within Kurssi	10,3%	55,2%	34,5%	100,0%
	Pe 75	Count	2	14	13	29
		% within Kurssi	6,9%	48,3%	44,8%	100,0%
	Ap 32	Count	3	9	5	17
		% within Kurssi	17,6%	52,9%	29,4%	100,0%
Total		Count	8	39	28	75
		% within Kurssi	10,7%	52,0%	37,3%	100,0%

Opintokokonaisuus kasvatti mielenkiintoani hätäkeskuksen toimintaan

			Opintokokonaisuus kasvatti mielenkiintoani hätäkeskuksen toimintaan			Total
			jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Kurssi	Pe 74	Count	3	18	8	29
		% within Kurssi	10,3%	62,1%	27,6%	100,0%
	Pe 75	Count	4	9	16	29
		% within Kurssi	13,8%	31,0%	55,2%	100,0%
	Ap 32	Count	4	11	2	17
		% within Kurssi	23,5%	64,7%	11,8%	100,0%
Total		Count	11	38	26	75
		% within Kurssi	14,7%	50,7%	34,7%	100,0%

Tämän jakson aikana oppimani asiat ovat merkityksellisiä tulevassa työssäni

			Tämän jakson aikana oppimani asiat ovat merkityksellisiä tulevassa työssäni			Total
			jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Kurssi	Pe 74	Count	1	12	16	29
		% within Kurssi	3,4%	41,4%	55,2%	100,0%
	Pe 75	Count	1	8	20	29
		% within Kurssi	3,4%	27,6%	69,0%	100,0%
	Ap 32	Count	1	10	6	17
		% within Kurssi	5,9%	58,8%	35,3%	100,0%
Total		Count	3	30	42	75
		% within Kurssi	4,0%	40,0%	56,0%	100,0%

Opintojakso muodosti loogisesti etenevän kokonaisuuden

			Opintojakso muodosti loogisesti etenevän kokonaisuuden			Total
			jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Kurssi	Pe 74	Count	1	17	11	29
		% within Kurssi	3,4%	58,6%	37,9%	100,0%
	Pe 75	Count	2	10	17	29
		% within Kurssi	6,9%	34,5%	58,6%	100,0%
	Ap 32	Count	0	10	7	17
		% within Kurssi	,0%	58,8%	41,2%	100,0%
Total		Count	3	37	35	75
		% within Kurssi	4,0%	49,3%	46,7%	100,0%

Hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakso oli mielestäni kiinnostava

			Hätäkeskustoiminnan perusteet opintojakso oli mielestäni kiinnostava			Total
			jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Kurssi	Pe 74	Count	4	13	12	29
		% within Kurssi	13,8%	44,8%	41,4%	100,0%
	Pe 75	Count	2	12	15	29
		% within Kurssi	6,9%	41,4%	51,7%	100,0%
	Ap 32	Count	2	11	4	17
		% within Kurssi	11,8%	64,7%	23,5%	100,0%
Total		Count	8	36	31	75
		% within Kurssi	10,7%	48,0%	41,3%	100,0%

Opintojakso oli liian lyhyt

			Opintojakso oli liian lyhyt				Total
			täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Kurssi	Pe 74	Count % within Kurssi	3 10,3%	13 44,8%	12 41,4%	1 3,4%	29 100,0%
	Pe 75	Count % within Kurssi	3 10,3%	14 48,3%	10 34,5%	2 6,9%	29 100,0%
	Ap 32	Count % within Kurssi	4 23,5%	7 41,2%	5 29,4%	1 5,9%	17 100,0%
Total	Count % within Kurssi	10 13,3%	34 45,3%	27 36,0%	4 5,3%	75 100,0%	

Koin hätäkeskukseen tutustumisen hyödylliseksi

			Koin hätäkeskukseen tutustumisen hyödylliseksi				Total
			täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Kurssi	Pe 74	Count % within Kurssi	1 3,4%	3 10,3%	6 20,7%	19 65,5%	29 100,0%
	Pe 75	Count % within Kurssi	0 ,0%	0 ,0%	8 27,6%	21 72,4%	29 100,0%
	Ap 32	Count % within Kurssi	0 ,0%	0 ,0%	7 41,2%	10 58,8%	17 100,0%
Total	Count % within Kurssi	1 1,3%	3 4,0%	21 28,0%	50 66,7%	75 100,0%	

Tutustumiskäynti hätäkeskukseen oli tarpeellinen

			Tutustumiskäynti hätäkeskukseen oli tarpeellinen				Total
			täysin eri melta	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Kurssi	Pe 74	Count % within Kurssi	1 3,4%	3 10,3%	9 31,0%	16 55,2%	29 100,0%
	Pe 75	Count % within Kurssi	0 ,0%	1 3,4%	8 27,6%	20 69,0%	29 100,0%
	Ap 32	Count % within Kurssi	0 ,0%	1 5,9%	5 29,4%	11 64,7%	17 100,0%
Total		Count % within Kurssi	1 1,3%	5 6,7%	22 29,3%	47 62,7%	75 100,0%

Tutustumiskäynti selkeytti kuvaa hätäkeskuksen toiminnasta

			Tutustumiskäynti selkeytti kuvaa hätäkeskuksen toiminnasta				Total
			täysin eri melta	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	
Kurssi	Pe 74	Count % within Kurssi	1 3,4%	2 6,9%	14 48,3%	12 41,4%	29 100,0%
	Pe 75	Count % within Kurssi	0 ,0%	0 ,0%	12 41,4%	17 58,6%	29 100,0%
	Ap 32	Count % within Kurssi	0 ,0%	2 11,8%	7 41,2%	8 47,1%	17 100,0%
Total		Count % within Kurssi	1 1,3%	4 5,3%	33 44,0%	37 49,3%	75 100,0%

Tutustumiskäyntiin hätäkeskukseen käytettiin aikaa

			Tutustumiskäyntiin hätäkeskukseen käytettiin aikaa			Total
			liian vähän	sopivasti	liian paljon	
Kurssi	Pe 74	Count % within Kurssi	4 13,8%	24 82,8%	1 3,4%	29 100,0%
	Pe 75	Count % within Kurssi	6 20,7%	23 79,3%	0 ,0%	29 100,0%
	Ap 32	Count % within Kurssi	1 5,9%	14 82,4%	2 11,8%	17 100,0%
Total		Count % within Kurssi	11 14,7%	61 81,3%	3 4,0%	75 100,0%

Omaatko työkokemusta seuraavilta aloilta

	Frequency	Percent	Cumulative Percent
Pelastustoimi	33	44,0	44,0
Terveystoimi	11	14,7	58,7
En omaa työkokemusta yllä olevilta aloilta	31	41,3	100,0
Total	75	100,0	